

Karel Hvizdala,
Jiří Příbání:
Hledání
odpovědnosti
Dialog
Karolinum,
272 stran

Intelektuálové Jiří Příbání (právní filozof) a Karel Hvizdala (novinář) se vracejí se svou druhou knihou dialogů. Vznikaly během pandemie, jež tak podobu rozmluvy výrazně ovlivnila. Především ale promýšlejí podobu Evropské unie, oslabení demokracie v Polsku a Maďarsku, roli univerzit a proměnu médií, rozmlouvají také o morálce, pravdě a lži, případně o knize Jana Nováka o Milanu Kunderovi, k níž jsou kritičtí. Jak už název značí, řeší oba mimo jiné odpovědnost za stav našeho světa. Stejně jako prvnímu svazku *Hledání dějin* z roku 2018, i této knize trochu ubírá na čtivosti fakt, že vznikala korespondenčně, a ne v živé debatě. Formulace jsou tak občas příliš šroubované. Nicméně je radost sledovat myšlenkové výměny tak zajímavých intelektuálů. A třeba se budeme moci těšit i na knihu třetí. ● Erik Tabery

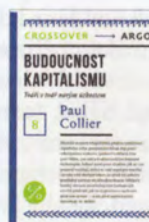
Vyprávění manželky předválečného sovětského vysoce postaveného tajného policisty a členky elity zdecimované během čistek na konci třicátých let není bohatý historický pramen. Na to je málo přesný. O luxusním životě sovětského vedení, stejně jako o utrpení v lágrech už vznikly barvitější knihy. Nakonec je tak *Agnessa* ze všeho nejvíc psychologickým portrétem vyvoleného občana totalitního státu. Ani snaživého úředníka, ani sadisty, ale sentimentálního a zároveň krutého egoisty. Vypravěčku zajímá hlavně móda a upřímně vzpomíná, jak v době ukrajinského hladomoru pojídá kila zmrzliny, aniž jí přijde divné, že její sestra nedaleko umírá („byla jsem mladá, byla to pro nás všechno záhada“). Když však popisuje poválečnou cestu lágry, nelituje se a její věcnost vlastně budí obdiv. A tahle dvojakost – odpudivost a zároveň vnitřní síla i občasná dobrota – je na knize nejpůsobivější. ● Tomáš Brolík

Nacuko
Imamura: *Žena ve fialové sukni*
Přeložil Jan
Levora. Argo,
144 stran

„V mém sousedství žije žena, které lidé říkají ‚ŽENA VE FIALOVÉ SUKNI‘. To proto, že na sobě má vždycky fialovou sukni,“ začíná lakonicky vyprávění o blízkém, ale poněkud jednostranném vztahu dvou žen. Jedna nosí fialovou sukni a žije svůj život, aniž by tušila, že tu je ta druhá – pozorovatelka a vypravěčka, která si říká *Žena ve žlutém svetru*. Sleduje vyhlédnutou oběť při každodenních činnostech, v parku při jídlu i prodírání se davem. Říká tomu přátelství, ale stává se z toho posedlost. Nacuko Imamura (1980) platí za jednu z nejlépe hodnocených současných japonských autorek a kniha získala v roce 2019 prestižní Akutagawovu cenu. Mimo jiné i proto, že jde o silnou studii voyeurství a samoty. Jako první se tu pochopitelně nabízí slovo stalking, ovšem není to tak jednoznačné. Vztah obou žen se postupně mnohem více zkomplikuje a kromě napětí dojde i na humor. ● Pavel Turek

Lidé žijí déle, světová míra chudoby až do pandemie klesala, západní společnosti jsou blahobytnější než kdy dřív – proč se tedy daří populistům, proč roste vztek a pocit, že je kapitalismus systém v krizi? Podle Paula Colliera tkví jádro v tom, že posílily protiklady mezi vítězi a poraženými. Oxfordský profesor ekonomie přitom není jednoduše zařaditelný: nechce systém překonat, ale opravit. Kritizuje přehnanou víru ve schopnosti státu i excesy finančního kapitalismu. Vyhraňuje se proti národovcům, ale považuje národní stát za základní jednotku soudržnosti. V obecné rovině spatřuje nápravu v uznání vzájemné odpovědnosti. Člověk není tvor ekonomický, ale společenský – a firmy mají cítit odpovědnost nejen za zisk a akcionáře, ale také za spokojenost zaměstnanců a komunity. Collier nabízí i řadu reforem, třeba daňových. O jejich praktičnosti lze pochybovat – nikoli o významu debaty, již autor rozvíjí. ● Tomáš Lindner

Paul Collier:
Budoucnost kapitalismu. Tváří v tvář novým úzkostem
Přeložil Jan Prokeš.
Argo, 300 stran

collegium
1704

Sezóna
2021 | 22

zahájení
předprodeje abonmá
13 | 5 | 2021

Rudolfinum — Dvořákova síň
www.collegium1704.com

INZERCE
RSD09972-2